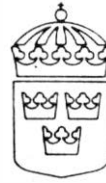

Motion till riksdagen

1988/89:Bo506

av Sonia Karlsson (s)

Ersättningsreglerna i plan- och bygglagen

Mot.
1988/89
Bo506-508

Ett syfte med den nya plan- och bygglagen (PBL) var att öka kommunernas möjligheter att skydda kulturhistoriskt värdefull bebyggelse i privat ägo och samtidigt garantera att inga enskilda skulle drabbas ekonomiskt av kommunens bevarandeambitioner. Kommunen har därför fått rätt att i detaljplan (eller områdesbestämmelser) införa skyddsbestämmelser, som reglerar utformningen av såväl interiör som exteriör hos kulturhistoriskt värdefull bebyggelse och även vilka underhållsmetoder som skall användas. Den fastighetsägare, som anser att dessa bestämmelser innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastigheten, skall väcka talan om ersättning inom två år från det att detaljplanen vunnit laga kraft.

En bärande tanke i PBL är att detaljplaner skall vara genomförandeinriktade; att alla genomförandefrågor skall vara väl utredda och redovisade i en särskild genomförandebeskrivning. Genomförandebeskrivningen skall följa planen under hela planprocessen, från ett magert första utkast, vilket successivt förtydligas och kompletteras då man genom samråds- och utställningsförfarandena får klarhet i hur olika intressenter ställer sig till det som föreslås i planen. När planen antas skall samtliga konsekvenser, bland annat de ekonomiska, stå klara för det organ som antar planen och övriga inblandade parter.

Det är därför mycket olyckligt att PBL i sin nuvarande skrivning inte innehåller någon skyldighet för fastighetsägare att varsla kommunen om eventuella ersättningsanspråk redan under planprocessens gång. Samtliga fastighetsägare inom ett planområde skall enligt lagen kontaktas under planprocessen, och för att ha rätt att överklaga planen till länsstyrelsen måste de, senast under utställningstiden, till kommunen ha framfört skriftliga klagomål över planen. Ersättningsanspråk på grund av en skyddsbestämmelse kan däremot komma in upp till två år efter det att planen vunnit laga kraft, även då den berörda fastighetsägaren inte på något sätt klagat över skyddsbestämmelsen under planprocessens gång. Detta har lett till att kommunerna helt enkelt inte törs använda de skyddsbestämmelser för värdefull bebyggelse, som den nya lagen erbjuder.

PBL har hunnit verka endast under ett och ett halvt år. I princip bör en så omfattande lagreform som denna få en chans att prövas under en längre period innan man börjar göra ändringar i den. Det finns dock ett antal problem, som redan nu framstår som så klara att de bör leda till omedelbara lagjusteringar. Det gäller dels den fråga jag berört här ovan, dels också ett

antal förenklingar och förtydliganden av PBL:s förfaranderegler, som för närvarande utreds av en arbetsgrupp inom bostadsdepartementet-boverket. Arbetsgruppens ändringsförslag har samlats in under återkommande kontakter med kommunernas och länsstyrelsernas PBL-handledare. För att kunna försvara PBL:s regelverk inför allmänheten, är det viktigt att de som arbetar ute på fältet känner att de får ett gensvar på den erfarenhetsåterföring som skett och att onödiga krångligheter därför rensas bort snarast.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förändringar i reglerna för ställande av vissa ersättningsanspråk enligt PBL,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av förenklingar och förtydliganden av PBL:s förfaranderegler.

Stockholm den 18 januari 1989

Sonia Karlsson (s)